

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет журналістики та реклами та видавничої справи
Odesa I. I. Mechnikov National University
Department of Journalism, Advertising and Publishing

ISSN 2308–3255

Діалог медіа-студії

Dialog media studios

науковий журнал scientific journal

випуск 23, '2017 issue 23, '2017

Одеса Odesa
Одеський національний університет Odesa I. I. Mechnikov National University

2017

Засновник:

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 9978 від 21.06.2005 р.)

Усі права застережені.

Посилання на матеріали цього видання під час їх цитування обов'язкові.

Рекомендовано до друку

вченою радою факультету журналістики, реклами та видавничої справи

Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Протокол №4 від 27 грудня 2017 року

Редакційна колегія журналу «Діалог: медіа-студії»

голова редколегії:

д-р наук із соц. комунік. Олена Іванова, Одеса, Україна.

члени редколегії:

д-р філол. наук Олександр Александров, Одеса, Україна;

д-р іст. наук Ірена Гребцова, Одеса, Україна;

д-р політ. наук Микола Польовий, Вінниця, Україна;

д-р філос. наук Василь Попков, Одеса, Україна;

д-р наук із соц. комунік. Вікторія Шевченко, Київ, Україна;

д-р наук із соц. комунік. Марія Бутиріна, Дніпро, Україна;

д-р філол. наук Віктор Хорольський, Воронеж, Росія;

dr hab Веслав Вацлавчик. Торунь, Польща.

Діалог : медіа-студії / за ред. О. Іванова; Одеський

національний університет імені І. І. Мечникова. –

Одеса, 2017. – Вип. 23. – 144 с.

Видання присвячене дослідженню питань комунікації у політичній, соціальній та культурній сферах.

Науковцям, фахівцям із соціальних комунікацій, аспірантам та студентам

Рецензованість журналу: матеріали, подані до редакції, проходять

процедуру закритого рецензування.

Видання індексується в ICI Journal Master List 2016: ICV 2016 54.72, Google Scholar. **WEB-сайт журналу:** <http://dms.onu.edu.ua>.

Електронна версія наукового фахового видання передана до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського на депозитарне зберігання та для представлення на порталі наукової періодики України.

Див.: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua> (Наукова періодика України).

Founder:

Odesa I. I. Mechnikov National University

(State Registration Certificate:

KB № 9978 (Ukraine), issued on 21.06.2005)

All rights are reserved.

Links to this release materials during their citation are obligatory.

It is recommended for publication by the Academic Council of the Department of Journalism, Advertising and Publishing of Odesa I. I. Mechnikov National University (transactions number 4 from the 27 December 2017)

Editorial Board of «Dialog: Media Studios»

Head editor:

Olena Ivanova – D. Sc. (Social Communications), Odesa, Ukraine.

Members of the editorial board:

Alexander Alexandrov – D. Sc. (Philology), Odesa, Ukraine;

Irena Grebtsova – D. Sc. (History), Odesa, Ukraine;

Mykola Polovyi – D. Sc. (Politology), Vinnytsia, Ukraine;

Vasyl Popkov – D. Sc. (Philosophy), Odesa, Ukraine;

Viktoria Shevchenko – D. Sc. (Social Communications), Kyiv, Ukraine;

Maria Butyrina – D. Sc. (Social Communications), Dnipro, Ukraine;

Viktor Khorolsky – D. Sc. (Philology), Voronezh, Russia;

Wieslaw Waclawczyk – Dr hab., Torun, Poland.

Dialog : Media Studios / edited by: Olena Ivanova ; Odesa I. I. Mechnikov National University. – Odesa, 2017. – Issue 23. – 144 p.

The scientific journal publishes papers about communication in political, social and cultural spheres.

The publication is intended for teachers, researchers, doctoral students, and students.

Reviewing of the journal: All the materials, which are submitted to the editorial board, undergo the closed reviewing.

The publication is indexed by ICI Journal Master List 2016: ICV 2016 54.72, Google Scholar. **WEB-site of the journal:** <http://obraz.sumdu.edu.ua>

The electronic version of this scientific publication is referred to Vernadsky National Library of Ukraine for the depositary storage and for its presentation on the portal of scientific periodicals of Ukraine.

Link: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua> (Scientific Periodicals of Ukraine).

Зміст/Contents

Vasyl Popkov / Василь Попков

Aristotle's methodology for political culture of XXI century

(Методологія Аристотеля

для політичної культури XXI століття) 6

Ірина Бондаренко / Iryna Bondarenko

Концептуалізація поняття “соціальний інжиніринг”

в індустріальних парадигмах та мас-медійних практиках

(Conceptualization of social engineering

in the industrial paradigms and mass media practices)..... 17

Ганна Сарміна / Hanna Sarmina

Проблема якісної журналістики періоду дигітальної ери

масової комунікації

(The Problem of Qualitative Journalism

in the Digital Era of Mass Communication) 37

Ҁана Нитен / Яна Гумен

Five Principles of Media Propaganda and Russian Geopoliti-

cal Expansionism

(П'ять принципів медіа-пропаганди та геополітичний експансіонізм

Росії) 53

Олена Тараненко / Olena Taranenko

Переселенці, біженці, вигнанці? Семантично-ціннісна

невизначеність статусу ВПО в українській масовій

свідомості

(Immigrants, refugees, outlaw? Semantic-value ambiguity

of the IDP status in the Ukrainian mass consciousness)..... 70

<i>Аліна Червінчук / Alina Chervinchuk</i> Концепт «війна» в українському інформаційному просторі (The concept of «war» in the Ukrainian information space).....	90
<i>Анна Глушко / Hanna Hlushko</i> Візуальні засоби мови ворожнечі як інструмент інформаційної війни (Visual Elements of Hate Speech as the Instrument of Information War).....	99
<i>Аліна Рудченко / Alina Rudchenko</i> Постколоніальний міф в українському медіадискурсі (The Post-colonial Myth in the Ukrainian media discourse).....	117
<i>Олег Пархитко / Oleg Parkhitko</i> Журналістське розслідування на одеському телебаченні (на прикладі телепроекту «Нормально» на «7 каналі» (Journalistic Investigation on Odessa TV (on the material of TV-project “Normalno”)	129
<i>Nataliia Steblyna / Наталія Стеблина</i> Are You President’s PR-service or News Agency? Petro Poroshenko’s Visits Coverage by Ukrainian Local News Sites (Прес-служби Президента чи інформаційні агенства: або Як українські місцеві сайти висвітлювали візити П. Порошенка)	144
<i>Анна Николаенко / Hanna Nikolaenko</i> Современные тенденции в дизайне религиозного издания (на примере журналу «Отрок» за період 2015-2017 г.) (The Modern Tendencies in Design of Religious Edition (on the Material of “Otrok” Magazine 2015-2017).....	159
Вимоги до подачі матеріалів.....	175

Постколоніальний міф в українському медіадискурсі

Аліна Рудченко, аспірантка Інституту журналістики
КНУ імені Тараса Шевченка; асистент кафедри журналістики
ДонНУ імені Василя Стуса
rudalina2007@gmail.com

Період української колоніальної історії мав вплив на всі сфери суспільного життя. В українських медійних повідомленнях і сьогодні залишилися прояви колоніальності. У статті проаналізовано прояви колоніальності і постколоніальності в українських медіа. Також наведено приклади міфів, що були нав'язані Російською імперією і залишилися в українських медіа, а отже, й у свідомості пересічного українця. Результатом нашого дослідження стало розуміння присутності колоніальних та постколоніальних міфів в українському медіадискурсі. Ми виокремили та навели приклади міфу, що стосується меншовартості українців відносно до країни-колонізатора.

Ключові слова: міф, медіадискурс, колоніальність, постколоніальність, Україна.

Міф – це важлива складова будь-якого дискурсу, у тому числі й медійного дискурсу. В українських медіа наявні колоніальний та комуністичний міфи. На противагу їм існує міф національний. Міфи потребують дослідження, виокремлення, розшифровки й усвідомлення. Така потреба породжує постановку проблеми пошуку й розшифровки колоніальних міфів, що існують в українському медіа дискурсі.

Наявність колоніального міфу в медіа підкріплюється існуванням колоніального міфу в літературі, кінематографі, мистецтві, інших проявах культури й різноманітних сферах соціального життя. Метою дослідження є наголосити на існуванні колоніальних міфів у медіадискурсі, виокремити певні, найбільш вживані міфи та довести їхнє використання в медіа на прикладах. Наявність таких факторів формує актуальність існування постколоніальних студій, актуальність проведення досліджень різноманітних проявів постколоніальності, а отже, визначається й актуальність нашого дослідження. Важливо розуміти наявність колоніального в українській культурі, літературі, медіа дискурсі, усвідомлювати наявність впливу цього чинника на медійну реальність, на формування медіакультури українського народу.

Джерелами дослідження стали публікації українських онлайн-медіа: «Сегодня», «24 канал», «ТСН», «Обозреватель», «РБК-Україна», «УНІАН», «Цензор.net» за 2016, 2017 роки. Вибір цих ресурсів продиктований рейтингами, що регулярно публікуються Інтернет Асоціацією України. Використовувався пошук за ключовими словами «українсько-російські відносини», «російсько-українські відносини», «Росія та Україна», а також, базуючись на попередніх дослідженнях, використано приклади за відповідний період часу, що стосуються введення безвізового режиму з державами Європейського Союзу (ключові слова «безвізовий режим», «безвіз»).

Теоретиками й основоположниками теорії пост колоніалізму є Едвард Саїд, Гаятрі Співак, Майкл Беррет-Браун, Гомі Бгабга. Зокрема, про орієнталізм та постколоніальний дискурс культури говорить Сергій Троян. Про постколоніалізм і культуру також пишуть українські дослідники Тамара Гундорова, Олег Ільницький, Марко Павлишин, Наталя Овчаренко, Микола Рябчук, Мирослав Шкандрій, Софія Філоненко, Олена Кобчінська, Олександр Михед тощо; польські дослідники Катажина

Глінянович, Даріуш Скурчевський. Володимир Кулик вивчає дискурс українських медій як окрему дослідницьку категорію, його зв'язок з категоріями влади, ідентичності, ідеології. Також ми звертаємо свою увагу на працю історика Ореста Субтельного «Україна: історія», як важливу теоретичну розвідку, у якій особлива увага приділена наслідкам колоніального панування на теренах України.

Дослідниця Ева Томпсон вживає термін «етнія» на позначення однієї з первісних, майже несвідомих стадій формування національної свідомості. Це термін не є поширеним в українському науковому дискурсі, однак його вживання в розвідці дає змогу зрозуміти природу міфів і символів, що стають основами національної ідентичності (у разі, якщо ці міфи є хибними, як у колоніальному дискурсі, ще більш гостро постає проблема їхнього розуміння й розшифрування).

Можна розрізнити два види домодернової етнії: горизонтальна та вертикальна. Горизонтальна має міфологічно-символічний набір, який є аристократичним та інтенсивним і розвиває серед членів вищих суспільних класів спільну лояльність і пам'ять, що у певний спосіб сприяє їхньому самоствердженню та почуттю покладеної на них місії. Вертикальна етнія забезпечує проникнення єдиної етнічної культури (різною мірою) у більшість верств суспільства. Горизонтальна етнія дає масам населення почуття спільної належності та тривалості в часі, що забезпечує основу національної ідентичності. Набір міфів, пам'яті та символів, що їх приносять із собою нації, формують їхній визначальний політичний міф, який, у свою чергу, істотно впливає на їхню політичну культуру [10].

Колоніальність – це політика колоніального пригнічення. Українська історія свідчить про те, що Україна в різні періоди свого існування була колоніальною державою. Основними державами-гегемонами, що панували на українських територіях, були Російська імперія (а також, згодом, Радянський Союз) та Австро-Угорська імперія.

Політика колоніалізму полягає не тільки в економічній експлуатації, а й в руйнуванні культури корінного населення, нав'язуванні імперської ідеології, культури метрополії, поширенням імперських міфів тощо. Імперські міфи в різноманітних культурних дискурсах викорінюються складно. Такі міфи в українському культурному (і медійному в тому числі) дискурсах залишилися досьогодні.

Актуальність проблеми полягає в тому, що імперські міфи не мають нічого спільного з історичною правдою і справедливістю в країні, де один народ вважається головним, «старшим», а інші – «молодшими». Вони завжди тримаються на псевдонаукових фактах та вигадках. Такі міфи є ідеологічними установками, що мають свою політичну та культурну природу [1, с. 13].

Для дослідження медіадискурсу на предмет наявності у ньому колоніальних міфів потрібно окреслити сутність поняття самого медіа дискурсу та медіа тексту як його визначального компоненту. Мас-медійний дискурс розуміється як єдність змісту та форми, діяльності, інструменту та результату та здійснює нормативну, регулятивну дію на комунікативну ситуацію [4].

Дискретними одиницями медіадискурсу, які поділяють інформаційні потоки на окремі фрагменти, виступають медіатексти. Саме тому вивчення медіадискурсу неможливе без аналізу поняття медіатексту [13, с. 5]. Під поняттям медіатексту розуміють повідомлення, викладене у будь-якому жанрі медіа (газетній статті, телепередачі, відеокліпі, фільмі тощо) [12].

У нашому дослідженні ми розглядаємо російські імперські міфи, раніше виокремлені дослідниками й наводимо приклади використання цих міфів у медійному дискурсі. Говорячи про міфи, на яких трималася колоніальна ідеологія Російської імперії та Радянського Союзу, відразу зауважимо, що йтиметься про міфи в сучасному значенні, тобто, як пропагандистські судження пов'язані з політичною природою країни [1, с. 13].

Повну картину того, як насправді формувався міф Росії не як окупанта і колонізатора, як це було насправді, а як «високо-

культурної могутньої держави», досліджує Ева Томпсон у своїй книзі «Трубадури імперії. Російська література і колоніалізм».

Досліджуючи праці українського історика Ореста Субтельного, можна зробити висновки стосовно історичних міфів, що існують об'єктивно і відзначені науковцем. О. Субтельний акцентує увагу на проблемах, відображення яких потрібно шукати в недійному та літературному дискурсах: «Висвітлюючи історію України, я зосереджуюсь переважно на двох темах. Одна з них – це відсутність в українців власної держави. Якщо заснування та зміцнення останньої є домінуючою рисою історії більшості народів. То цього не можна сказати про українців. Їхні невдачі у спробах здобути самостійність складають один з основних аспектів національного досвіду. Отже, українське минуле – це головним чином історія народу, змушеного боротися за виживання і розвиток поза впливом тієї чи іншої цілком сформованої держави» [9, с. 15].

Постколоніалізм у широкому контексті – студії з вивчення історичного минулого, господарства, соціального зрізу, культури країн і народів періоду колоніальної залежності (на Заході це часто трактується як сучасний підхід до аналізу проблем расизму й заморських завоювань). Постколоніалізм у вузькому розумінні – методологічний напрям або підхід, спрямований на дослідження колишніх колоніальних країн і народів і їх зв'язків з метрополіями, як правило і насамперед у контексті культурному, шляхом прочитання й інтерпретації відповідних літературних творів [11, с. 350].

Під час попереднього аналізу праць дослідників колоніалізму, ми виокремили певні ознаки колоніальності:

- меншовартість, принижене становище мешканців колонізованих територій (Згідно з С. Трояном: «У колонізованих розвивається колоніальна ментальність і згодом культурне низькопоклонство по відношенню до культури країни-завойовника, яка нав'язує колонізованому свою месіанську культурно-носну функцію» [11, с. 350].

- ненависть і приниження інших рас (проблема расизму у західному трактуванні постколоніальної теорії) (За Е. Саїдом);
- існування української культури всередині «імперської» культури (за Г. Грабовичем);
- травми і пострави, спричинені комплексом національної неповноцінності [7];
- вторинність національних інтересів [7].

Використовуючи ці ознаки, як базисні, ми отримали змогу шукати ознаки колоніальності українського медіадискурсу на прикладах, довести, що український медіатекст не є до кінця відокремленим від імперського дискурсу. Окрім того, під час дослідження було зрозуміло, що публікації з ознаками колоніальності не є поодинокими, вони є досить поширеними. Це свідчить про певну незрілість української журналістики, відсутність чіткого вектору усвідомлення колоніальної історії, не досить розвинені постколоніальні дослідження.

Для того, щоб досліджувати міф в медіа дискурсі, потрібно зрозуміти природу й історичне походження поняття «міф». З поняття, поданого в Енциклопедії історії України розуміємо, що міф є, як правило, спотвореною формою свідомості, викривленою формою сприйняття дійсності. Саме тому важливо вміти розпізнавати міфи в медійних текстах, особливо якщо мова йде про міф колоніальний.

Міф історичний – своєрідна, як правило, спотворена форма історичної свідомості, в якій конкретні знання й інтерпретації процесів, подій, явищ і фактів минувшини передаються за допомогою образів, символів, переказів, легенд та ін. емоційно-психологічних, ірраціональних, інтуїтивних компонентів, що сполучаються з вибраними, тенденційними елементами логіко-раціонального пояснення [2, с. 759].

Оскільки такі міфи є, як правило, спотвореною формою свідомості, їхня присутність в медіадискурсі може характеризуватися як негативний, дестабілізуючий чинник впливу на сус-

пільство. Отже, дослідивши присутність таких міфів в літературі та інших проявах культури, виокремимо (і номінуємо) певні з них: «українське не є модерним», «Росія: все наше на законних правах», «Малоросійство – це нижчий етнічний рівень, а вищий – російський, або ж національний рівень» [1, с. 15].

Звернемо увагу на міфи щодо меншовартості України та українці, «українності», «малоросійськості» держави, нижчого рівня розвитку й життя українців. Приклади таких міфів можна віднайти в українських онлайн-медіа.

«5 апреля в Европарламенте состоялось обсуждение вопроса безвиза, во время которого было констатировано, что Украина в выполнении требований для введения безвизового режима с Евросоюзом «даже превзошла ожидания» в плане воплощения реформ» («Цензор.net», 6 квітня 2017 року). Це новина, що стосується запровадження безвізового режиму з країнами Євросоюзу. Міф про меншовартість, що тут криється, можна охарактеризувати так «Від України першопочатково не очікують «високих» результатів». І коли Україна демонструє такі результати, це викликає своєрідне здивування.

«Пришлось повысить зарплаты»: украинский бизнесмен пожаловался на безвиз с ЕС» («Обозреватель», 26 вересня 2017). Ще один приклад демонстрування факту надання безвізового режиму через негативний міф. У цьому заголовку можна розшифрувати такі меседжі: українці отримують малі зарплати; українці – європейські «заробітчани», які не можуть заробляти кошти в Україні; українські підприємці не можуть платити високої зарплатні; українські підприємці не хочуть платити високої заробітної платні, їх до цього примушує тільки безвізовий режим. Усі ці твердження є принизливими і меншовартісними, негативно характеризують становище сучасного українця.

«Шаг в правильном направлении: Путин поддержал безвизовый режим Украина-ЕС» («Обозреватель», 23 грудня 2016). У цій публікації ми простежуємо потребу в «одобренні» дій України стосовно процесу євроінтеграції російським президентом

(це відбувається під час активного Російсько-українського військового конфлікту). Потреба в такій публікації у тій геополітичній ситуації, у якій наразі перебуває Україна, є досить сумнівною.

«Україна замінила Росію Європою – тепер питання в тому, коли окупляться старання українців» («ТСН», 9 червня 2017). Заголовок, у якому, фактично, визнається українська залежність від Росії, підкреслюється необхідність такої заміни, демонструється неспроможність України бути самостійним гравцем на міжнародній арені.

«Безвизовий режим с ЕС: Україне «придется подождать» – СМИ» («Обозреватель», 24 лютого 2016). У цій публікації спостерігається диспозиція України як держави, що не впливає на прийняття рішень, а очікує таких рішень від інших держав; держава ставиться в позицію залежності, підлеглості.

Отже, досліджуючи присутність постколоніального міфу в публікаціях українських медіа, можна стверджувати про його наявність (у певній кількості). Наведені приклади демонструють необхідність проведення подальших, ґрунтовних досліджень, із застосуванням різноманітних методів дослідження, зокрема, контент-аналізу – для того, щоб отримати змогу продемонструвати кількісні показники подібних публікацій в медіа, що дасть змогу визначити, наприклад, вплив такого медійного дискурсу. Причинами існування колоніального і постколоніального міфу в українських ЗМК можна назвати низький рівень обізнаності, поінформованості, медіакультури, та відсутність (або ж малу кількість) постколоніальних студій, також відсутність суспільного обговорення й розуміння наявності проблеми. Тому тема колоніальності в медіа потребує подальшої розвідки та досліджень.

Література:

1. Даниленко В. Імперські міфи і малоросійство в українській літературі / В. Даниленко // Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки. - 2015. – № 6. – С. 13-17.
2. Енциклопедія історії України: Т. 6. Ла - Мі / Редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. – Київ: В-во «Наукова думка», 2009. – 790 с.
3. Ільницький О., 2014, Роздуми про «культуру» в імперії (З перспективи російсько-українських взаємин, 1800-1850), [в] Постколоніалізм. Генерації. Культура. – Київ, с. 17-26.
4. Кожемякин Е. А. Массовая коммуникация и медиадискурс: к методологии исследования / Е. А. Кожемякин // Научные ведомости 10 Белгородского государственного университета. – 2010. – № 2 (73). – Вып. 11. – С. 13-21.
5. Кулик Володимир. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки, – «Критика», Київ – 2010.
6. Онуфрив С., 2015, Політичний дискурс ЗМІ України у світовому інформаційному просторі. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Київ. – 2005.
7. Постколоніалізм. Генерації. Культура. / за ред. Т. Гундорової, А. Матусяк. – Київ : Лаурис, 2014. – 336 с. – (Серія «Теоретичні ревізії»; вип. 4).
8. Рейтинг ТОП-100 новинних ресурсів суспільно-політичної тематики за листопад 2017 р., Інтернет Асоціація України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.inau.org.ua/news/rejting-top-100-novynnyh-resursiv-suspilno-politychnoyi-tematyky-za-lystopad-2017r/> – Назва з екрану. – Дата публікації: 5.12.2017. – Дата перегляду: 15.12.2017.
9. Субтельний Орест. Україна: історія / Пер. з англ. Ю. І. Шевчука; Вст. сл. С. В. Кульчицького. – К.: Либідь, 1991. – 512 с.: іл.
10. Томпсон, Ева М. Трубадури імперії: Російська література і колоніалізм. / Пер. з англ. М. Корчинської. – Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2006. – 368 с. – ISBN 966-500-265-1
11. Троян С., 2015, Орієнталізм і постколоніальний дискурс у контексті «Постмодерністського виклику», [в] Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки, Київ, с. 345-355.
12. Федоров А. В. Словарь терминов по медиаобразованию, медиапедагогике, медиаграмотности, медиакомпетентности / А.В. Федоров. – Таганрог: – Изд-во Таганрогского государственного педагогического института, 2010. – 64 с.

13. Черниш, Оксана. Сутнісні характеристики понять «медіадискурс» та «медіатекст» у сучасній медіалінгвістиці / О. Черниш. [в] Наукові записки КДПУ. Серія: Філологічні науки / мовознавство/. – Кіровоград : КДПУ, [б. р.] – Вип. 118 : *Studia in honorem* : присвячується 30-річчю факультету іноземних мов / ред. кол.: О. Семенюк [та ін.]. – 2013. – 599 с., С. 309-312.

УДК 007 : 304 : 659.3

Постколониальный миф в украинском медиадискурсе

Алина Рудченко, аспирантка Інститута журналістики, КНУ імені Тараса Шевченка; асистентка кафедри журналістики ДонНУ імени Василя Стуса rudalina2007@gmail.com

Период української колониальної історії мав вплив на всі сфери суспільної життя. В українських медійних повідомленнях і сьогодні залишилися проявлення колониальності. В статті проаналізовані проявлення колониальності і постколониальності в українських медіа. Також приведені приклади міфів, які були нав'язані Російській імперії і залишилися в українських медіа, а відповідно, і в свідомості рядового українця. Результатом нашого дослідження стало розуміння присутності колониальних і постколониальних міфів в українському медиадискурсі. Ми виділили і привели приклади міфа про неповноцінність українців по відношенню до країни-колонізатора.

Ключевые слова: міф, медиадискурс, колониальність, постколониальність, Україна.

UDK 007 : 304 : 659.3

The Post-colonial Myth in the Ukrainian media discourse

Alina Rudchenko, PhD Student, Institute of Journalism, T. Shevchenko National University of Kyiv, assistant of Journalism chair, Vasyly' Stus Donetsk National University, Vinnytsia
rudalina2007@gmail.com

The period of Ukrainian colonial history had an impact on all spheres of public life. This period had a serious impact on such components of culture: literature, public life, journalism. In the Ukrainian media reports today still remained the manifestations of colonialism. The problem lies in the lack of understanding of colonial history in society. Manifestations of imperial culture and imposed myths are often perceived as identically Ukrainian. The relevance of the study is to explain the need to increase the level of media culture, an incentive for critical thinking in the perception of information provided by the media.

The article analyzes the manifestations of colonialism and postcoloniality in the Ukrainian media. There are also examples of myths imposed by the Russian

Empire and remained in the Ukrainian media, and therefore in the minds of ordinary Ukrainians.

The research is based on the results of previous researches which present colonial myths in Ukrainian culture, literature, and political discourse. We draw our attention on the presence of similar types of myths in the Ukrainian media. The article was dedicated to publications of Ukrainian online media.

The study was conducted using the method of frame analysis. We defined the basis of the news message and defined a peculiar “frame” around it, which are based at postcolonial mythologization.

The result of our study is an understanding of the presence of colonial and post-colonial myths in the Ukrainian media discourse. We have isolated and illustrated the myths about the inferiority of Ukrainians towards the colonial country. Such myths should be understood, analyzed and gradually eradicated from the media messages.

Keywords: myth, media discourse, colonialism, post-colonialism, Ukraine.

References:

1. Danylenko V. Imperial myths and “malorosistvo” in Ukrainian literature / V. Danylenko // *Literaturnyi protses: metodolohiia, imena, tendentsii. Filolohichni nauky.* - 2015. - № 6. - S. 13-17. [in Ukrainian]
2. *Entsyklopediia istorii Ukrainy: T. 6. La - Mi / Redkol.: V. A. Smolii (holova) ta in. NAN Ukrainy. Instytut istorii Ukrainy.* - Kyiv: V-vo «Naukova dumka», 2009. - 790 s. [in Ukrainian]
3. Ilnytskyi O., 2014, Reflections on “culture” in the empire (From the Perspective of Russian-Ukrainian Relations, 1800-1850), [v] *Postkolonializm. Heneratsii. Kultura.* - Kyiv, s. 17-26. [in Ukrainian]
4. Kozhemyakin E. A. Mass communication and media discourse: to the methodology of research / E. A. Kozhemyakin // *Nauchnyie vedomosti 10 Belgorodskogo gosudarstvennogo universiteta.* - 2010. - # 2 (73). - Vyip. 11. - S. 13-21. [in Russian]
5. Kulyk Volodymyr. *Discourse of Ukrainian Media: Identity, Ideology, Power Relations,* - «Krytyka», Kyiv - 2010. [in Ukrainian]
6. Onufriv S., 2015, *Politychnyi dyskurs ZMI Ukrainy u svitovomu informatsiinomu prostori. Avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata filolohichnykh nauk.* Kyiv. - 2005. [in Ukrainian]
7. *Postkolonializm. Heneratsii. Kultura.* / za red. T. Hundorovoi, A. Matusiak. - Kyiv : Laurus, 2014. - 336 s. - (Serii «Teoretychni revizii» ; vyp. 4). [in Ukrainian]
8. Rating of the TOP-100 news resources of socio-political subjects for November 2017., *Internet Asotsiatsiia Ukrainy [Elektronnyi resurs] // Rezhym dostupu:*

- pilno-politychnoyi-tematyky-za-lystopad-2017r/ – Nazva z ekranu. – Data publikatsii: 5.12.2017. – Data perehliadu: 15.12.2017. [in Ukrainian]
9. Subtelnyi Orest. Ukraina: istoriia / Per. z anhl. Yu. I. Shevchuka; Vst. sl. S. V. Kulchytskoho. – K.: Lybid, 1991. – 512 s.: il. [in Ukrainian]
10. Tompson, Eva M. Trubadury imperii: Rosiiska literatura i kolonializm. / Per. z anhl. M. Korchynskoi. – Kyiv: Vyd-vo Solomii Pavlychko «Osnovy», 2006. – 368 s. – ISBN 966-500-265-1 [in Ukrainian]
11. Troian S., 2015, Orientalism and Post-Colonial Discourse in the Context of “Postmodernist Call”, [v] Mizhnarodni zviazky Ukrainy: naukovi poshuky i znakhidky, Kyiv, s. 345-355. [in Ukrainian]
12. Fedorov A. V. Slovar termynov po medyaobrazovanyiu, medyapedahohyke, medyahramotnosti, medyakompetentnosti / A.V. Fedorov. – Tahanroh: – Yzd-vo Tahanrohskoho hosudarstvennoho pedahohycheskoho ynstytuta, 2010. – 64 s. [in Ukrainian]
13. Chernysh, Oksana. Essential characteristics of the concepts of “media discourse” and “mediatext” in modern media linguistics / O. Chernysh. [v] Naukovi zapysky KDPU. Serii: Filolohichni nauky /movoznavstvo/. – Kirovohrad : KDPU, [b. r.] – Vyp. 118 : Studia in honorem : prysviachuietsia 30-richchiu fakultetu inozemnykh mov / red. kol.: O. Semeniuk [ta in.]. – 2013. – 599 s., C. 309-312. [in Ukrainian]

Наукове видання

Scientific edition

Діалог: медіа-студії
Науковий журнал

Dialog: Media Studios
Scientific Journal

Випуск 23 ' 2017
Issue 23 ' 2017

Над випуском працювали:
Наталія Стеблина,
Світлана Бондар,
Аліна Червінчук

Підписано до друку 15.11.2017
Формат А5. Гарнітура Minion Pro. Обл.-вид. арк. 12,95.
Ум. друк. арк. 12,6.
Друк різнографічний. Наклад 100 примірників
Додрукарську підготовку здійснено
на кафедрі реклами та зв'язків з громадськістю
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
Адреса редакції:
65058, м. Одеса, Французький бульвар 24/26,
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю, ауд. 99,
тел. +38-048-776-08-86, e-mail: dialog.media.studies@gmail.com

Друкарня ФОП Гуляєва В.М.
Одеса, Чорноморка, вул. Затишна, 16,
тел. (048) 789-12-85, (050) 497-89-01
drukaryk.com

